

UNIVERSITETET I OSLO

DET MEDISINSKE FAKULTET

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo

Det medisinske fakultet
Fakultetssekretariatet
Postboks 1078, Blindern
0316 Oslo

Besøksadresse
Harald Schjeldrups hus 3. etg
Forskningsveien 3A
0373 Oslo
Telefon: 22 84 53 00
Telefaks: 22 84 53 01

E-post: postmottak@medisin.uio.no
Nettadresse: <http://www.med.uio.no/>

Dato:
27.06.2006
Deres ref.: 200602349-/IMN
Vår ref.: 06/4002

Høring Nasjonal helseplan

Det medisinske fakultet er tilfreds med at det i Nasjonal helseplan (2007-2010) anlegges et bredt perspektiv på helse – alt fra høyteknologi til helseforebygging er inkludert i planen. Det er også gledelig at forskning er fremhevet i planen. Vi registrerer planens gode hensikter og intensjoner, men har noen kommentarer til det utsendte høringsnotatet.

Vi mener planen mangler en overordnet analyse og problematisering av hvilke utfordringer helsevesenet vårt står overfor i dag og i planperioden. Det dreier seg for eksempel om utfordringer i forhold til livsstilssykdommer og overvektsepidemi, teknologisk og bioteknologisk utvikling, motsetninger mellom sentralisering av helsetjeneseter og ønsker om nærhet til disse tjenestene og balansen mellom spesialisthelsetjenesten og primærhelsetjenesten. Vi savner også en problematisering av de stadig vanskeligere etiske utfordringer og moralske dilemmaer morgendagens helsevesen må håndtere.

Ifølge Lov om universiteter og høyskoler har universitetet tre hovedoppgaver: Utdanning, forskning og formidling. Også helsevesenet har disse oppgavene. Forskning er en lovbestemt oppgave, våre helseinstitusjoner er store utdanningsarenaer og forebyggende helsearbeid krever god formidling. Vi savner en synliggjøring av de nødvendige tette bånd det på mange områder må være mellom helsevesenet og universitetene for å løse disse oppgavene på en god måte. Våre kommentarer til helseplanen vil derfor primært være knyttet til hvordan disse tre hovedoppgavene er integrert i helseplanen.

Vi merker oss at utdanning og forskning har fått to, relativt korte kapitler i planen. Det er bra at disse oppgavene er omtalt spesielt, men fakultetet mener at omtalen av disse særdeles viktige funksjonene også må integreres gjennom hele planen. Forskning og undervisning er ikke brysomme tilleggsoppgaver for helsevesenet, men hører med i en helhetlig integrert virksomhet som sikrer at dagens og morgendagens pasienter får den best mulige behandling og omsorg. Samvirke med UHR-sektoren er avgjørende for å få dette til. Det er også viktig at planen tydelig skiller mellom forskning, utvikling og kvalitetssikring som tre forskjellige, men samspillende virksomhetsområder.

Utdanning

Fakultetet mener at hele utdanningskjeden fra grunnstudiet i medisin til spesialistutdanningen bør ses i sammenheng. Fakultetet savner en samlet plan for utdanning hvor arbeidsdelingen mellom helsevesen og universitet synliggjøres. Det er også viktig å nevne at universitetet har en rekke utdanninger på høyere grads nivå med stor relevans for helsevesenet, eksempelvis ernæringsstudiet, helsefag, sykepleievitenskap, helseledelse og helseøkonomi. Vi vil også nevne at det i grunnutdanningen av leger er innført et nytt fag om kvalitet, kunnskapshåndtering og ledelse.

Forskning

Forskning er en av universitetets viktigste hovedoppgaver. I høringsnotatet sies det at helseforetakene har ansvaret for den anvendte kliniske forskningen, mens universitetene har ansvaret for grunnforskningen. Det gir et skjevt bilde av virkeligheten, idet store deler av den kliniske, pasientnære forskningen foregår i regi av forskere ansatt i hel- eller deltidsstilling ved universitetene. Det er professorer ansatt ved universitetenes kliniske fagenheter som står for hovedparten av den kliniske forskningen i Norge. Vi vil også påpeke at det ved laboratoriene ved våre store sykehus foregår en betydelig grunnleggende forskning innen flere av de parakliniske fagene. Dessuten drives det ved universitetene forskning innen samfunnsmedisin, trygdemedisin, helseledelse og økonomi o.s.v. I dag legges det stor vekt på såkalt translasjonsforskning hvor det nettopp er et meget viktig poeng å bryte ned barrierene mellom grunnforskning og anvendt forskning for at klinisk praksis så tidlig som mulig skal nyte godt av ny kunnskap av grunnleggende karakter. Vi kan peke på noen relevante eksempler på forskning ved fakultetet i Oslo med umiddelbar og stor betydning for pasientbehandlingen:

- Utbredelse, forebygging og behandling av type 2 diabetes i Oslo (Fakultetsdivisjon Aker universitetssykehus, Institutt for allmenn og samfunnsmedisin)
- Warfarinbehandling etter hjerteinfarkt (Fakultetsdivisjon Ullevål universitetssykehus)
- Immunterapi ved hjertesvikt (Fakultetsdivisjon Rikshospitalet)
- Akutt hodepine – etiologi, prediktorer, prognose og livskvalitet; en sykehusbasert, prospektiv studie (Fakultetsdivisjon Akershus universitetssykehus)
- Langtids kognitiv fungering ved testikkelkreft (Fakultetsdivisjon Radiumhospitalet)

Etter hvert som de regionale helseforetak har synliggjort og økt sin satsning på forskning, er det de senere år blitt tydelig at infrastrukturen for forskning er svak ved de fleste sykehus. En nasjonal helseplan bør derfor ha som mål å bedre infrastrukturen for forskning i helseforetakene, i tett samarbeide med universitetene. Det dreier seg om organisasjonsstruktur, datatjenester og datasikring, gode forskningsverktøy, egnede lokaler, mulighet for fristilling av arbeidstid, veilederkapasitet o.s.v. Helseforetakene finansierer mye forskning, og det er helt nødvendig å finne løsninger på helt grunnleggende problemstillinger der helseforetakene og universitetet har ulik praksis, slik som tilsetning av stipendiater og kredittering av publikasjoner.

Forskning i primærhelsetjenesten nevnes i planen, og det er bra, men det står ikke noe om hvordan dette skal organiseres fremover. Fakultetet savner en plan for dette arbeidet.

Det står lite om forskningsbasert innovasjon. Det er viktig for universitetet at det tydeliggjøres at universitetet samarbeider tett med helseforetakene på dette området.

Formidling

Formidling er et viktig område for universitetet, og formidling av kunnskap er sentralt som aldri før. Universitets- og høgskolesystemet synliggjør dette i sin virksomhet. Vi mener dette området ikke er viet tilstrekkelig oppmerksomhet i helseplanen. Forskere opplever stor interesse for kunnskapen de sitter med. Mange forskere deltar meget aktivt med sine fag i samfunnsdebatten i mediene. Dessuten formidler de gjennom bøker og foredrag - eller på universitetets forskningssider på web. For ansatte ved Det medisinske fakultet dreier det seg også om formidling overfor pasientene.

Med vennlig hilsen

Stein A. Evensen
dekanus

Bjørn Hol
fakultetsdirektør